

Lumara met FLO

‘Raad kleurde steeds meer luchtmachtblauw’

Na zesenvijftig jaar gaat de Luchtmachtraad (Lumara) de dienst uit. Een periode die zich kenmerkt door vele wijzigingen in het takenpakket en de functionele samenstelling van de raad. Vanaf september fungeert de Commandoraad als hoogste besluitvormingsorgaan binnen het Commando Luchtstrijdkrachten. Een terugblik op een halve eeuw Lumara.

Tekst: René Bouwhuis
Foto's: Leo van Hijkoop

De laatste bijeenkomst op woensdagmiddag 7 september week af van het gebruikelijke vergaderschema, elke dinsdag na de briefing in het Operatiecentrum. Leden van het nieuwe besluitvormingsorgaan, de Commandoraad, waren eveneens aanwezig in de Lumara-zaal op de Binckhorsthoof in Den Haag. Aan hen de taak om vanaf september over de meest uiteenlopende onderwerpen te beslissen. Dit varieert van de voorbereiding van eenheden voor de inzet tijdens operaties, de nog te ontwikkelen wervingscampagnes voor nieuw personeel tot de aanschaf van nieuw materieel, zoals de opvolger van de F-16.

Eervol ontslag

‘De Lumara heeft ruim 56 jaar bestaan, een tijdvak waarin in totaal 1789 keer is vergaderd. De bijeenkomst van vandaag beschouwen wij als de 1790ste en tevens laatste Lumara-vergadering.’ Dit vertelt

bevelhebber luitenant-generaal Dirk Starink tijdens een ceremoniële bijeenkomst met tientallen voormalige Lumaraliden. Starink: ‘De geschiedenis leert dat 56 jaar zo’n beetje dé ideale leeftijd is om met functioneel leeftijdsontslag te gaan. Ook voor de Luchtmachtraad is het thans, na zoveel jaar ‘trouwe dienst’, de hoogste tijd om er mee op te houden. Vandaag verlenen wij de Lumara op symbolische wijze eervol ontslag, ook de Lumara kan van zijn FLO gaan genieten.’

Zelfstandige luchtmacht

Tijdens zijn toespraak liet Starink de Lumara-geschiedenis nog eens de revue passeren. ‘Op 15 juni 1949 vond onder leiding van de toenmalige minister van Oorlog, mr. W.F. Schokking, de eerste Lumara-vergadering plaats. Door de steeds zelfstandiger wordende positie van de luchtmachtstrijdkrachten binnen onze krijgs-

De Lumara sprak 8 juli in Brussel met de secretaris-generaal van de NAVO, Jaap de Hoop Scheffer, over de ontwikkelingen binnen de Noord-Atlantische Verdrags Organisatie. Foto: NAVO Brussel

macht werd het noodzakelijk geacht dat er, overeenkomstig de reeds bestaande Legeraad en Admiraliteitsraad, een soortgelijk luchtmachtadviescollege tot stand kwam. Minister Schokking werd vergezeld door zijn staatssecretaris van Oorlog, zijn secretaris-generaal en zijn directeur Administratieve Diensten. Naast deze vier civiele Lumara-leden, namen er drie landmachtmilitairen zitting in de Lumara. Dat waren de kwartiermeester-generaal, de adjudant-generaal en de Chef Kabinet van het ministerie van Oorlog, die optrad als secretaris.' Er werd in luchtmachtkringen grote waarde gehecht aan prins Bernhard, die als Inspecteur-Generaal der Koninklijke Landmacht geregeld pleitte voor een meer zelfstandige luchtmacht. Tijdens de eerste vergadering deed de Chef van de Luchtmachtstaf, luitenant-generaal Giebel, dat al. Hij wees erop dat de luchtmacht teveel onder de landmacht werd opgehangen. Hoewel de minister van Oorlog hier heel anders over dacht, leidde Giebels pleidooi wel tot resultaat. In het vervolg waren twee luchtmachtkolonels als toehoorders welkom in de raad.

Cruciale beslissingen

In de loop der jaren verdwenen de civiele leden met een departementale achtergrond. Starink: 'De raad kleurde steeds meer luchtmachtblauw. De stoelen van functionarissen met een landmachtachtergrond werden geleidelijk ingenomen door luchtmachtmilitairen, zoals de Plaatsvervangend Chef van de Luchtmachtstaf, de Directeur Materieel, de Opperofficier Personeel, het Hoofd van de Luchtmachtvoorlichtingsdienst, de Directeur Economisch Beheer en de Chef Kabinet van de Luchtmachtstaf. Functies waarvan na verloop van tijd de naam soms werd omgedoopt, terwijl ook de inhoud van het takenpakket van de functionarissen evolueerde. Constante in deze geschiedenis was het voortbestaan van de Lumara als krijgsmachtdeelraad die de belangen van de luchtsrijdkrachten behartigde, en een prominent beleidsmatig, beheersmatig en coördinerend aandeel had in de aansturing van de Koninklijke Luchtmacht. In de boezem van de Lumara zijn cruciale beslissingen genomen die hun weerslag hadden tot in de haarvaten van de KLu. Denk aan de belangrijke dossiers die op operationeel, personeels-, materieel- en financieel-economisch gebied de afgelopen decennia ter tafel kwamen.' Alle ontwikkelingen binnen de Luchtmachtraad zijn na te lezen in nummer 10 van de brochurereeks van de Sectie Luchtmachthistorie die Jan Janssen schreef ter gelegenheid van vijftig jaar Lumara in 1999.●

Boven: Tijdens de laatste vergadering wenst luitenant-generaal b.d. Rien Geschiere (tweede van rechts) – als oudst aanwezige bevelhebber – de KLu veel succes met 'de luchtmacht nieuwe stijl'.

Rechts: Voormalig Directeur Materieel Peter Vorderman (l.) en voormalig Directeur Personeel en Inspecteur-Generaal Cees de Veer.

Onder: V.l.n.r. luitenant-generaals b.d. Ben Droste en A.P.A. de Jong, en het hoofd van de permanente militaire vertegenwoordiging bij de EU en de NAVO luitenant-generaal Jo Godderij.